

ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTIORVOSI SZOLGÁLAT
Országos Tisztifőorvosi Hivatal

Cím: 1097 Budapest, Albert Flórián út 2-6.
Levelezési cím: 1437 Budapest, Pf. 839.
Iktatószám: JKF/831-2/2016
Tárgy: Közérdekű adat igénylés az oltóorvosok felelőssége az oltást követő nemkívánatos események bejelentése kapcsán.
Előadó: Gergely Béla
E-mail: tisztifoorvos@oth.antsz.hu
Telefon: +36 1 476 1100

Balla Zsuzsanna
részére

kmt+request-5914-8659ef96@kimittud.org

Tisztelt Balla Zsuzsanna!

Az oltóorvosok oltásokkal kapcsolatos felelősségére, kiemelten az oltást követő nemkívánatos események jelentésére és követésére, valamint kártérítési felelősségekre vonatkozóan az Országos Tisztifőorvosi Hivatalhoz intézett közérdekű adatigénylésére válaszolva a következőkről tájékoztatom.

Közérdekű adatok megismerése iránti kérelmében kéri elektronikus úton megküldeni *„Azon adatokat, amelyek feltárják az oltásokat adó orvosok, oltásokkal kapcsolatos felelősségét, kiemelten az oltás után nem kívánt eseményekre, azok lejelentésére, után követésére, valamint kártérítésére vonatkozóan”*.

Adatigénylésével kapcsolatban szükségesnek tartom megjegyezni, hogy az oltóorvosok felelősségére vonatkozó kérdések – álláspontom szerint – nem tartoznak a közérdekű adat fogalomkörébe, (az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 3. § 5. pontja szerint: *„5. közérdekű adat: az állami vagy helyi önkormányzati feladatot, valamint jogszabályban meghatározott egyéb közfeladatot ellátó szerv vagy személy kezelésében lévő és tevékenységére vonatkozó vagy közfeladatának ellátásával összefüggésben keletkezett, a személyes adat fogalma alá nem eső, bármilyen módon vagy formában rögzített információ vagy ismeret, függetlenül kezelésének módjától, önálló vagy gyűjteményes jellegétől, így különösen a hatáskörre, illetékességre, szervezeti felépítésre, szakmai tevékenységre, annak eredményességére is kiterjedő értékelésre, a birtokolt adatfajtákra és a működést szabályozó jogszabályokra, valamint a gazdálkodásra, a megkötött szerződésekre vonatkozó adat;)* ugyanis ezen információkat elsődlegesen a hatályos magyar jogszabályok tartalmazzák, melyek mindenki számára hozzáférhetők.

A hivatkozott jogszabályok közül külön kiemelem a kötelező védőoltások törvényi szabályozását tartalmazó, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) rendelkezéseit.

Az Eütv. 58. §-a ír elő részletszabályokat, úgy a kezelőorvos, mind a védőoltásra kötelezett jogosultságaira, illetve kötelezettségeire vonatkozóan.

A kötelező védőoltások esetében a védőoltást végző orvos személyét illetően – a megbetegedési veszély elhárítása esetén kötelező védőoltások kivételével – bizonyos korlátozást csak a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet ír elő 5. § (9) bekezdésében, ugyanis arról rendelkezik, hogy *„Oltóorvos az oltásra kötelezett háziorvosa, házi gyermekorvosa, iskolai kampányoltás esetén az iskolaorvos, a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, a klinikai védőoltási szaktanácsadó, a nemzetközi oltásokra feljogosított oltóhely orvosa.”*

A 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 4. § (1) bekezdése viszont azt is szabályozza, hogy a védőoltás végrehajthatóságának megítéléséről a kezelőorvos jogosult döntésre.

Tekintettel arra, hogy a kötelező védőoltás – melyhez nem szükséges a beteg beleegyezése – minden esetben invazív beavatkozásnak tekintendő, az oltóorvos oltással kapcsolatos felelőssége megítélésében alapvető szempont a beteg tájékoztatáshoz való jogának érvényesítése.

Az Eütv. határozza meg a beteg tájékoztatáshoz való jogát, a 13. és 14. §-ában.

Az Eütv. 13. § (2) bekezdése írja elő, hogy a beteg mely kérdésekben jogosult részletes tájékoztatásra, ezek:

- a) *egészségi állapotáról, beleértve ennek orvosi megítélését is,*
- b) *a javasolt vizsgálatokról, beavatkozásokról,*
- c) *a javasolt vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének, illetve elmaradásának lehetséges előnyeiről és kockázatairól,*
- d) *a vizsgálatok, beavatkozások elvégzésének tervezett időpontjairól,*
- e) *döntési jogáról a javasolt vizsgálatok, beavatkozások tekintetében,*
- f) *a lehetséges alternatív eljárásokról, módszerekről,*
- g) *az ellátás folyamatáról és várható kimeneteléről,*
- h) *a további ellátásokról, valamint*
- i) *a javasolt életmódról.*

Az Eütv. 13. § (3) bekezdése továbbá kimondja, hogy *"a betegnek joga van a tájékoztatás során és azt követően további kérdésre".*

Az előzőeken túl az Eütv. 134. § (1) bekezdése értelmében *„a kezelőorvos (...) a tőle elvárható ismereteknek megfelelően és legjobb tudása szerint, a 13. §-ban foglaltak figyelembevételével tájékoztatja a beteget annak egészségi állapotáról”.*

Az Eütv. 135. §-a alapján *"a kezelőorvos a beteg tájékoztatását körültekintően, szükség szerint fokozatosan, a beteg állapotára és körülményeire tekintettel végzi",* valamint *"a beteg tájékoztatása során kiemelt figyelmet kell fordítani a kezelés általánosan ismert, jelentős mellékhatásaira, az esetleges szövődményekre és a beavatkozások lehetséges következményeire, azok előfordulási gyakoriságára. Meg kell győződni arról, hogy a beteg a tájékoztatást megértette, továbbá szükség esetén gondoskodni kell a tájékoztatott lelki gondozásáról.”*

A védőoltást követő nemkívánatos események esetén az oltóorvosok kötelezettségeit (jelentési rendjét) továbbá kivizsgálását illetően ugyancsak a hatályos jogszabályok rendelkezései alkalmazandók.

A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló 18/1998. (VI. 3.) NM rendelet 13. § (7)-(8) bekezdése értelmében:

„(7) A védőoltást követő nemkívánatos eseményeket, beleértve az oltási reakciókat (mellékhatásokat) és oltási baleseteket

a) az oltó-, illetve észlelő orvos a járási hivatalnak és egyidejűleg az Országos Gyógyszerészeti és Élelmezés-egészségügyi Intézetnek,

b) a járási hivatal a kormányhivatalnak,

c) a kormányhivatal az OEK-nak

haladéktalanul jelenti.

(8) A kormányhivatal a (7) bekezdés szerinti esetet kivizsgálja, és annak eredményéről az OEK-et tájékoztatja.”

Ami pedig az esetleges védőoltást követő nemkívánatos eseményekkel kapcsolatos kártérítési igényeket illeti, tájékoztatom, hogy a vonatkozó jogszabályok értelmében a kártérítési, kártalanítási igények lehetőségének ismertetése nem része a tájékoztatási kötelezettségnek, ahogy más orvosi beavatkozás esetén sem elsődlegesen azt részletezik a betegnek, hogy milyen szakmai hiba esetén milyen kártérítési, kártalanítási pert indíthat, mekkora összeget kérhet.

Utóbbiak kapcsán az általános előírásokat jogszabályok tartalmazzák, melyek szintén mindenki számára hozzáférhetőek.

Ezek sorában megemlíthetem az Eütv. idevágó rendelkezését, melynek értelmében a kötelező védőoltások megfelelőségéért a Magyar Állam viseli a teljes felelősséget, nevezetesen a törvény 58. § (10) bekezdése rendelkezik arról, hogy „Ha a védőoltásra kötelezett személy a védőoltás adásával összefüggésben súlyos egészségkárosodást szenved, megrokkan vagy meghal, őt, illetve általa eltartott hozzátartozóját az állam kártalanítja.”

Ugyancsak hivatkozhatok a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:405. § (2) bekezdésére, miszerint az államot a polgári jogi jogviszonyokban az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter képviseli.

Konkrét közérdekű adatigénylése kapcsán, „Kérek adatot, hogy 2011. január 1-től a mai napig, hány OKNE bejelentést tettek oltó orvosok” hivatkozással az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 30. § (2) bekezdésében foglaltakra („Ha a kért adatot korábban már elektronikus formában nyilvánosságra hozták, az igény teljesíthető az adatot tartalmazó nyilvános forrás megjelölésével is.”) arról tájékoztatom, hogy a www.vacsatc.hu honlapon – Szakmai oldalak/Oltást követő nemkívánatos események menüpontban – az oltást követő nemkívánatos események felügyeletére vonatkozó szakmai tájékoztató mellett a rendelkezésre álló éves OKNE adatok és információk megismerhetők.

Megköszönöm válaszom szíves tudomásulvételét.

Budapest, 2016. január 18.

Tisztelettel.

Dr. Szentés Tamás
mb. országos tisztifőorvos